

Helena dam á Neystabø, formaður í Sjálvstýrisflokkinum:

Oljuvinnan skal ikki avlaga samfelagið

Sjálvstýrisflokkurin skal umsita oljuvinu og almann- og heilsumál í Landsstýrinum, og hesi málsøki eru nýggja hjá flokkinum, men tað er eingin trupulleiki heldur formaðurin, tí flokkurin hevur nógv og góð fólk til at ktaka

DAGNY JOENSEN
JENS KR. VANG

– Nei, tað er ikki vanligt at vit umsita almann- og heilsumál, men hetta ókið hevur stóran týðning. Tað er umráðandi at vit fáa eina nýggja skipan á økinum, fyri at fólk skulu kenna seg trygg, sigur Helena Dam á Neystabø.

Tað vil landsstýrismaðurin í almann- og heilsumálum skipa so fyri, at skipanin verður tillagað førøysk víðurskipti, istaðin fyri bert at kopiera donsku skipanina.

– Tað er kortini als ikki ætlanin at vit skulu kollvelta

núverandi skipan. Bert skal hon endurskoðast og rationaliserast so vit hervið kunnu bota um tænastustøðið.

– Oljuvinnan er óki fyri seg í Landsstýrinum. Er tað neyðugt nú óljulógávan er gjørt, og oljuvinnan ikki byrjað enn?

– Vit hava oljufyriritingina, men um nú oljuvinnan kemur - og tað vænta vit - so fer hon at fáa stóra ávirkan á samfelagið. Tað nýtist ikki stórt hugflog at finna okkum, sigur Helena Dam á Neystabø.

Hon leggur dent á, hvussu umráðandi tað er at verja náttúruna og samfelagið alt.

áðrenn oljuvinnan fær fótin fyri seg, so vit ikki standa við óloystum trupulleikum, tá hesir stínga seg upp.

– Oljuvinnan er ikki varandi vinna. Størsta ábyrgdin er at tryggja okkum, at havið er líka reint sum nú, og at fiskivinnan kann virka samstundis við oljuvinnuni.

– Endamálið er at vit frameftir kunnu marknaðarføra Føroyar sum heimsins reinasta hav. Stórar avbjóðingar eru tí eisini í at hava samskipti við umheimin á hesum øki, sigur Helena Dam á Neystabø.

Spurd um hon heldur tað vera skilagott at seta átta landsstýrisfólk, tá sam-

gonguskjalið staðfestir at vit skulu gerast sjálvbjargin, sigur Helena Dam á Neystabø, at tað er umráðandi, at tey fólk sum skulu umsita málaskini eru kvalifiserað til hesa uppgávu, og kunnu gera tað arbeiðið, umskal til, tá so stórar broytingar skulu fara fram.

– Onnur týðandi uppgáva verður at upplýsa Føroya fólk um tað, sum vit ætla at gera, og tá er neyðugt at hava gott samskipti og fólk, sum kunnu greiða frá, hvat Landsstýrið ætlat sær at gera, fyri at øll kunnu kenna seg trygg, sigur Helena Dam á Neystabø.

Helena Dam á Neystabø: – Tað er umráðandi at vit hava umhugsad støðuna, áðrenn oljuvinnan kemur, fyri at hon ikki skal avlaga okkara samfelag

Stjórn málafrøðingur ivast um gongdina:

Tað er vandi fyri fløkjum í Tinganesi

Tann nýggj samgongan hevur gjørt eitt ógílga óheppið býtið av málsøkjunum. Hetta fer helst at gera umsitingina dýrari, fløktari og óeffektivari, enn hon er frammanundan

ÁKI BERTHOLDSEN

– Eg haldi, at hetta er sera óheppið. Tað er mest sannlíkt, at avleiðingin verður, at fyriritingin í Tinganesi verður bæði dýrari enn neyðugt og ikki so effektiv, sum sum hon átti at verði.

Zakarias Wang, stjórn málafrøðingur heldur lítið um tað býtið av málsøkjunum, sum sum teir triggir flokkarnir í nýggju samgonguni blivu samdir um í gjármorgunin.

Hann sigur at Finn Norman Christensen gjørdi ein nýggjan bygnað í meginfyriritingini sum byggir á seks aðalstýri.

– Men nú tykist tað sum um at teir triggir samgonguflokkarnir ganga og billa sær inn, at tað ber til at sita ein seinan náttartíma og gera tilvildarligar broytingar í bygnaðinum bara fyri at fáa nakrar politiskar kabalar at ganga upp.

Zakarias Wang sipar til, at tann semja, sum teir triggir nýggju landsstýrisflokkarnir m.a. ber í sær, at summi av teimum seks aðalstýrinum verða býtt sundur.

– Tað er serstakliga óheppið fyri fyriritingina, at sami aðalstjóri skal standa til svárs fyri tveimum ymsum landsstýrismonnum.

– Tí tá er stórvandi fyri at fløkja kemur í, tí í summum førum kann tað vera trupult at fáa greiðu á, hvørjum landsstýrismanni hann skal svara til í ymsum málum. Ikki minst tí tað kemur meiri enn so eisini fyri, at ymsk mál yvirlappað hvørt annað. Av tí sama kann uppgávubýtið bliva ógreitt.

Virkar ikki nógv væl

Stjórn málafrøðingurin vísir á, at fyriritingin virkar ikki nógv væl sum er.

– Hon er, sum sagt, býtt sundur í seks aðalstýri, men tað er onki samstarv ímillum tey.

– Vit hava ferð eftir ferð sæð, at eitt aðalstýri veit ikki, hvat eitt annað ger, tí tey liva í hvør sínari verð, og samskipanin ímillum tey virkar ikki.

– Og nú at fara aftur og

skipa arbeiðið ímillum tey ymsu aðalstýrin verða so heldur ikki minni av, at nú verða aðalstýrin í hvør sín um parti av býnum.

– Okkurt av aðalstýrunum er flutt út á Argir - tað kundi einsvæl flutt til Suðuroyar.

Stjórn málafrøðingurin sigur, at ein so lítill fyririting sum okkara krevur ein sterkan skipara og ógvuliga neyvt samstarv.

– Og fyriritingin er ikki størri enn so, enn at tað átti at borið til at havt ein mann at staðið á odda fyri henni, sum kundi havt ábyrgdina av, at hon virkaði úti í minstu smálutum.

Hinvegin sær stjórn málafrøðingurin ikki tann stóra vandan í, at landsstýrið verður so væl mannað, sum tað verður hóast hann heldur, at tað skuldi verði óneyðugt at sett átta fólk út í Tinganes.

– Í veruleikanum verða tað bara ein landsstýrismaður til hvørt av teimum seks aðalstýrinum.

Tann sjevandi landsstýrismaðurin verður eitt slag av uttanríkisráðherra, uttan eitt ávíst stýri. Og lögmaður fær

næstan ongi ávíst málsøki, sum ikki hoyra til lögmandeildina.

Ein fløkja

Zakarias Wang sigur, at avleiðingin av, at býta aðalstýrin í sundur, sum tað nú er ætlanin, kann skjótt bliva ein ógílga fløkja í fyriritingini, tí nú verður sundurbýtið í bygnaðinum hjá Finn Norman Christensen broytt og tað kann skjótt gera, at ábyrgdarøkini verða ógreidd.

– Tað er tí vandi fyri, at fyriritingin verður bæði óeffektivari og dýrari, enn neyðugt. M.a. tí, at tann nýggi landsstýrismaðurin væl skal væl eisini hava eina fyririting.

– Men tað er sum sagt ein avleiðing av bæði stýrisskipanarlógini og tí bygnaði, sum Finn Norman Christensen hevur skipað.

– Tað mest náttúrliga eftir skipanini, sum er hevdi verið eitt landsstýrið við einum lögmanni, sum ongi málsøki hevdi, men sum samskipaði og hevdi ábyrgdina av at fyriritingin virkaði, og so seks landsstýrismonnum, sum stóðu á odda fyri hvør

Nýggi bygnaðurin í Tinganesi skipaður uppá ein ávísan máta. Men nú halda teir triggir flokkarnir, sum hava skipað samgongu, at tað ber til at sita ein seinan náttartíma og gera tilvildarligar broytingar, bara fyri at fáa nakrar politiskar kabalar at ganga upp, sigur Zakarias Wang, stjórn málafrøðingur.

sínum aðalstýri.

Skuldu havt amerikansku skipanina

Zakarias Wang er tí komin til ta niðurstøðu, at at í ávisum førum er nýggja stýrisskipanin ikki serliga heppin.

– Hon ger ein misjavna ímillum Løgtingið og Landsstýrið, sigur hann.

– Stýrisskipanin sigur, at Løgtingið skal velja lögmann eftir eini heilt ávísari mannaogond. Síðani útnevnr lögmaður landsstýrismenninar.

– Men landsstýrismenninir sita bara uppá Løgmandans náði, tí Lögmaður kann koyra teir frá, tá ið hann vil.

– Tað hava vit sæð og koma at siggja meiri til.

Zakarias Wang heldur, at tað er merkiligt, at ein lögmaður, sum løgtingið hevur

valt, kann koyra landsstýrismenn frá, heilt uttanum løgtingið.

Hann heldur, at tað hevði verið rættari at sett tað amerikansku skipanina í gildið í Føroyum.

– Eftir er forsetin fólkavalur og hann útnevnr sínar egna ráðharrar at stýra hansara vegna.

– Hann hevur heimild at koyra teir frá tá ið hann vil.

– Men skal hann útnevna nýggjar ráðharrar, skal senatið góðkenna teir.

– Skuldu vit sett eina líknandi skipan í gildið í Føroyum, skuldu vit valt lögmann - ella forseta, tá ið vit hava fingið sjálvstýrið - beinleiðis.

– Hann hevur so ábyrgdina av stýrinum og útnevnr sínar ráðharrar.

– Men teir skuldi løgtingið so góðkent.